

Türi vald

Järva maakond,  
Türi vald, Piiumetsa küla,  
riigitee 15206 Lõõla – Piiumetsa  
km 4,955 ja Orumetsa tee  
ristumiskoha ehitamise

**PÕHIPROJEKT**

Töö nr. PP-26-11

**TEEDEEHITUSLIK OSA**



*Teelahendus OÜ*

Koostas:

Aleksandr Afanasjev

Jaroslav Jermolovitš

Registrikood 12180591

MTR EEP004085, ELK000135, EPE001377, EEK001534

**Tallinn, 2026**

Teeprojekti tellija: **Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi AS**

Registrikood 10033667

Tulika tn 19, 10613, Tallinn, Harju maakond

Kontaktisik: Henri Daniel Ots

Kontakt tel: +372 5070951

E-post: [henri@maajavesi.ee](mailto:henri@maajavesi.ee)

**Järva maakond,  
Türi vald, Piiumetsa küla,  
riigitee 15206 Lõõla – Piiumetsa  
km 4,955 ja Orumetsa tee  
ristumiskoha ehitamise  
põhiprojekt**

**Teedeehituslik osa**

Teeprojekti koostaja: **Teelahendused OÜ**

MTR EEP004085, ELK000135, EPE001377, EEK001534

Registrikood 12180591

Lai tn 33 - 4a, Tallinn 10133

Kontaktisik: Aleksandr Afanasjev

Kontakt tel: +372 521 5058

E-post: [info@teelahendused.ee](mailto:info@teelahendused.ee)

Tallinn, 03.2026.a.

<b>1. ÜLDOSA</b>	3
1.1. Projekti nimetus, asukoht, koostamise eesmärk ja alused	3
1.2. Uuringud	3
1.3. Projekti koostamise lähtedokumendid	4
1.4. Piirangud ja kitsendused	3
<b>2. OLEVA OLUKORRA KIRJELDUS</b>	5
2.1. Olemasolev situatsioon	5
2.2. Olemasolevad tehnovõrgud	6
2.3. Geodeetiline mõõdistusvõrk	6
<b>3. PROJEKTLAHENDUS</b>	6
3.1 Projekti üldandmed	6
3.2 Projektlahenduse tehnilised näitajad ja asendiplaaniline lahendus	6
3.3 Vertikaalplaneerimine	7
3.4 Mulle	7
3.5 Katend	7
3.6 Liikluskorraldus ja liiklusmärgid	7
3.7 Truubid ja kraavid	8
3.8 Tehnovõrgud	8
<b>4. TÖÖDE TEOSTAMINE</b>	9
<b>5. HOOLDUSJUHEND</b>	10

## KÄESOLEVA KÖITE SISUKORD

1. SELETUSKIRI
2. LISAD
3. JOONISED

### II LISAD (Muud tee ehitusprojekti dokumendid)

1. Transpordiameti projekteerimise nõuded
2. Katendi minimaalsed kvaliteedi nõuded
3. Kululoend
4. RMK terastruupide juhend

### III JOONISED

Joonise nimetus	Mõõtkava	Joonise nr
Asendiplaan	M 1:500	1
Piki- ja tüüpristlõige	M 1:200: 1:20: 1:50	2
Autorongi pöördekoridorid	M 1:500	3
Nähtavuskolmnurk (liitumisnähtavus 7x190m)	M 1:2500	4
Kraavide ja nõlvade kindlustamine (II tüüp)	M 1:50	5
TJ3_Mahasõit tüüp I&II		
TJ5_Põhitee truup - madal mulle		

## I SELETUSKIRI

### 1. ÜLDOSA

#### 1.1. Projekti nimetus, asukoht, koostamise eesmärk ja alused

Käesolev töö „Järva maakond, Türi vald, Piiumetsa küla, riigitee 15206 Lõõla – Piiumetsa km 4,955 ja Orumetsa tee ristumiskoha ehitamise põhiprojekt“ on koostatud Teelahendused OÜ poolt Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi AS (reg.nr. 10033667) tellimusel.

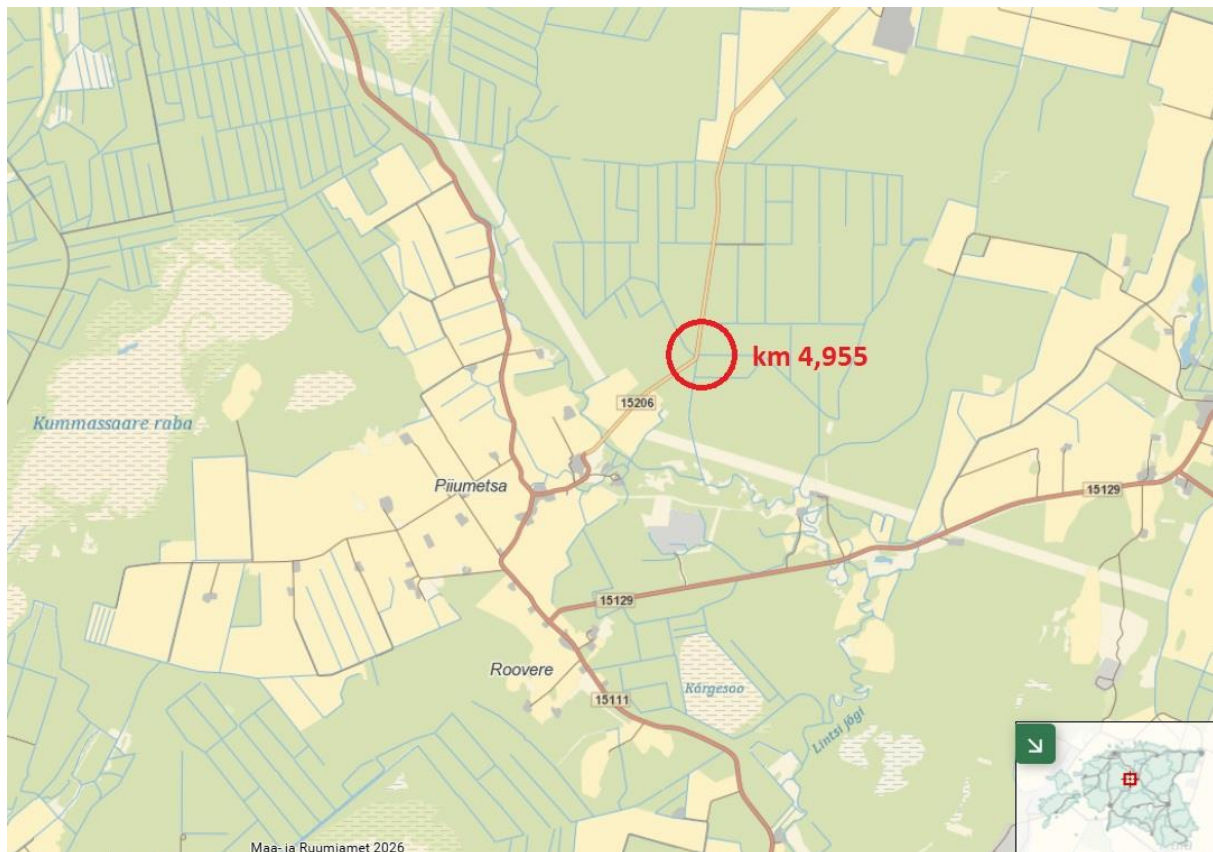
Kavandatava tegevuse eesmärgiks on RMK riigimetsa majandamiseks juurdepääsuteede ehitamine Türi metskond 4 kinnistule (katastriüksus 93701:001:0490).

Ristumiskoha põhiprojekti koostamise nõuded on väljastatud Transpordiameti poolt

- Orumetsa tee ristumiskoha projekteerimise nõuded - 09.09.2025 nr 7.1-1/25/13537-2.

Projektlahenduse alusena on kasutatud Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi AS poolt mõõdistatud geodeetilist alusplaani. Samuti on fikseeritud kinnistu eripära, millega on arvestatud plaanilahenduse ja vertikaalplaneerimise koostamisel.

Asukoha skeem



#### 1.2. Uuringud

Projekti koostamise aluseks on kasutatud:

- Topo-geodeetiline mõõdistus: Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi AS, töö nr 251531 (11.2025.a.).
- Maa- ja Ruumiameti Geoportaal: maainfo kaardirakendused.

#### 1.3. Piirangud ja kitsendused

Orumetsa tee ristumiskoht asub 30m laiuses riigitee 15206 Lõõla – Piiumetsa kaitsevööndis.

#### 1.4. Projekti koostamise lähtedokumendid

Projekteerimisel on lähtutud järgmistest normdokumentidest ja juhenditest:

- Ehitusseadustik (RT I, 30.06.2023, 2. Vastu võetud 11.02.2015);
- Tee projekteerimise normid (RT I, 22.11.2023, 9. Vastu võetud 17.11.2023 nr 71);
- Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded (RT I, 20.11.2020, 4);
- Ristmike vahekauguse ja nähtavusala määramise juhised (kinnitatud 11.03.2022 nr 1.1-7/22/64)
- Tee ehitusmaterjalidele ja -toodetele esitatavad nõuded ja nende nõuetele vastavuse tõendamise kord (MTM 22.09.2014.a. määrus nr 74, muudetud MTM 06.04.2016.a. määrusega nr 31);
- Tee ehitamise kvaliteedi nõuded (MTM 03.08.2015.a. määrus nr 101, muudetud MTM 06.04.2016.a. määrusega nr 31);
- Teetööde tehnilised kirjeldused, (MA peadirektori 18.02.2019.a. käskkiri nr 1-2/19/096);
- Teatiste, ehitus- ja kasutusloa ja nende taotluste vorminõuded ning teatiste ja taotluste esitamise kord (MTM 19.06.2015.a. määrus nr 67);
- Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja esitamisele esitatavad nõuded (RT I, 18.02.2020, 9);
- Omanikujärelevalve tegemise kord (MTM 02.07. 2015.a. määrus nr 80);
- Tee seisundinõuded (MTM 14.07.2015.a. määrus nr 92);
- Tee ohutuse määramise tingimused ja nõuded tee ohutuse määramisele (RT I, 02.09.2016, 1);
- EVS 613 Liiklusmärgid ja nende kasutamine;
- EVS-EN 12899 Vertikaalsed liikluskorraldusvahendid;
- Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhised (MA peadirektori 05.01.2016.a. käskkiri nr 0001);
- Killustikust katendikihtide ehitamise juhend (MA peadirektori 22.11.2016.a käskkiri nr 0215);
- Elastsete teekatendite projekteerimise juhend (MA peadirektori 29.03.2017.a käskkiri nr 0088,
- Riigimaanteede ehitus- ja remonttööde vastuvõtu eeskiri (MA peadirektori 09.10.2014.a käskkiri nr 0282);
- Nõuded ajutisele liikluskorraldusele (redaktsiooni jõustumise kp: 01.01.2019).
- Riigiteede ajutise liikluskorralduse juhend.

NB! Tööde ajal töövõtja peab juhinduma kehtivatest normdokumentidest!

Projekti koosseisus antud töömahtude koondtabeli (hinnapakumuste loetelu) koostamise aluseks on Transpordiameti poolt väljatöötatud "Teetööde tehnilised kirjeldused". Teetööde tehnilise kirjelduste infosüsteem asub Transpordiameti koduleheküljel.



## 2. OLEVA OLUKORRA KIRJELDUS

### 2.1. Olemasolev situatsioon

Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) juurdepääsutee asukoht on järgmine:

- Orumetsa tee, riigiteelt 15206 Lõõla – Piiumetsa km 4,955 (vasakule).

Riigitee 2024.a. keskmine liiklussagedus mahasõidu kohal on teeregistri andmetel alljärgnev:

- riigiteel 15206 Lõõla - Piiumetsa – 38 a/ööp, kiiruspiirang 90 km/h. Katte liik: 32 - kruusatee (lõigul km 1.1 - 6.335).

#### **Orumetsa tee (15206 Lõõla – Piiumetsa, km 4,955)**

Uus mahasõit ehitatakse riigitee 15206 Lõõla – Piiumetsa km 4,955 kohale ning on projekteeritud riigiteega 90° all. Ristumiskoht asub keskmisel liivsavil (ls2), mille kohal on kuni ca 20 cm түsedune huumuskiht. Maapind on väga ebatasane ning langeb geoaluse ulatuses riigitee poole. Teepeenrad on rohtunud.

Orumetsa tee rajatakse kuivenduskraavi kraavivallile. Lõõla-Piiumetsa kõrvalmaantee ääres on maaparandussüsteemide eesvool Hauginiidu oja, see tähendab, et ka Orumetsa tee ristub eesvooluga. Kuivenduskraavi kraavivallile, millele Orumetsa tee ehitatakse, on rajatud eesvoolule palkidest ajutine ülepääs. Kõik palkid tuleb ehituse käigus eesvoolust välja tõsta ja eesvoolu voolusäng taastada. Uurimistööde ajal hinnati palkide hulka visuaalselt. Ülepääsu rajamiseks on kasutatud ca 200 puud, läbimõõtudega 15-50 cm, enamik palke on läbimõõduga 25-30 cm. Palkid on valdavalt 4 m pikkused, esineb ka pikemaid.

Hauginiidu oja on üldiselt heas seisukorras, esines voolutakistusi (ümberkukkunud puud, oksad jms) ning vajaks hooldamistööde mahus puhastamist. Hauginiidu oja kraavivall on valdavalt puittaimestikust vaba, kuid kraavi sängis kasvab mõningates kohtades puittaimestikku.

Orumetsa tee trass asub liigniiskel alal, kus on pigem raskemad pinnased. Kraav, mille äärde Orumetsa tee rajatakse, on kavas kogu pikkuses uuendada ja selle projekteeritud keskmiseks sügavuseks on ca 1.0 m. Vahemikku Pk-1 kuni Pk-3 on kavas rajada ka tee lõunapoolsele küljele kraav keskmise sügavusega 1.0 m ja see juhtida Pk-1 juures põhjapoolsesse uuendatavasse kraavi. Vahemikku Pk-0 ja Pk-1 on kavas lõunapoolsesse külge rajada nõva/kraav.

Orumetsa teele ja ümbritsevale alale viidi läbi ka hüdroloogiline modelleerimine. Hauginiidu oja on ca 10 km<sup>2</sup> valgala eesvool. Modelleerimise ja hüdroloogiliste arvutuste järgi sobiks mahasõidukoha alla 150 cm siseläbimõõduga truup.

Ristumiskoha tööpiirkonnas asuvad olemasolevad kraavid ja ristumiskohast ca 10m kaugusel lõuna suunas km 4,965 (Teeregistris ekslikult km 4,956) asub olemasolev riigitee Ø800 plasttruup. Lääne poolt Hauginiidu ojasu suubuva eesvoolu (riigitee aluse) truubi läbimõõt 80 cm on piisav, kuna selle eesvoolu valgala on väiksem. Truubi ehitusaasta 2014 ja seisukorra hinne 5 - väga hea.

## 2.2. Olemasolevad tehnovõrgud

Orumetsa tee ristumiskoha vahetus läheduses olemasolevad tehnovõrgud puuduvad.

## 2.3. Geodeetiline mõõdistusvõrk

Juurdepääsuteede projektaladel geodeetilise mõõdistusvõrgu punkte, mis võiksid ehitusele ette jääda, ei ole.

# 3. PROJEKTLAHENDUS

## 4.1 Projekti üldandmed

Ristumiskohtade projekt koosneb seletuskirjast, joonistest, töömahuloendist ja muudest asjakohastest dokumentidest (lisad 1-3). Töömahu tabelis on toodud põhitööde mahud, mis võimaldavad hinnata tööde eeldatavat maksumust. Töövõtjal tuleb hanke maksumuse leidmisel arvestada kõigi valitud ehitustehnoloogiaga kaasnevate kuludega, et tagada ehitusprojekti kogu mahus väljaehitamiseks vajalikud vahendid. Täiendavalt tuleb töövõtjal arvestada ka lubade hankimisega seonduvate kuludega.

Kui ehitustöö käigus tekib vajadus muuta ehitusprojekti toodud tehnilisi lahendusi tuleb kooskõlastada need Transpordiametiga ja projekti Tellijaga.

## 4.2 Projektlahenduse tehnilised näitajad ja asendiplaaniline lahendus

Projekteeritava juurdepääsutee asukoha valik ning geomeetria lähtub Transpordiameti poolt väljastatud tehnilistest tingimustest ja mahasõidu tüüplahenduses tüüp-II toodud põhimõtetest. Tegu on uue ristumiskoha ehitamisega.

Ristumiskoha täpne asukoht on määratud koordinaatidega:

- Orumetsa tee (15206, km 4,955) - X=6530052.8348; Y=577660.2852

Orumetsa tee ristumiskoht on projekteeritud kruuskattega.

Tehnilise lahenduse koostamisel on arvestatud projektkiirusega 90 km/h ning projekteerimise lähtetasemega „R“ rahuldav. Ristumiskohad on projekteeritud riigiteega 90° nurga all.

Liituva tee liiklussagedus on alla 100 sõiduki ööpäevas ja liikluskoosseisu andmed puuduvad. Mahasõidu pöörderaadiused on määratud lähtuvalt kõige ebasoodsama sõiduki pöördekoridorist – autorong (18,75m). Võttes aluseks „Tee projekteerimise normid“ (vastu võetud 17.11.2023 nr 71) ning lähtudes Transpordiameti nõuetes p.15 toodud tingimusest – kavandatud nähtavuskolmnurk liitumisnähtavusega 7x190m.

Nähtavuse tagamiseks ristumisalal on (vajadusel) vajalik metsa/võsa raadamine ulatuses, mis tagab nõuetekohase nähtavuse (vaata asendiplaani joonis nr 1 ning nähtavuskolmnurkade joonis nr 4). Nähtavuskolmnurgas ei tohi paikneda nähtavust piiravaid takistusi (mets/võsa/kivi). Projekteeritud juurdepääsutee on esitatud asendiplaani joonisel nr 1.

### 4.3 Vertikaalplaneerimine

Juurdepääsuteede vertikaalgeomeetria projekteerimisel on lähtutud olemasoleva riigitee ja maapinna kõrgustest.

Orumetsa tee ristumiskoha pikikalle on 3,0%. Juurdepääsuteele on ette nähtud 3,5%-ne kahepoolse põikkaldega kruuskate.

Projekteeritud vertikaallahendus on kokku viidud riigiteel oleva vertikaallahendusega. Projektkõrgused arvestavad lubatud kalletega, mis tagavad sademevee äravoolu. Vertikaalplaneerimine on esitatud asendiplaani joonisel nr 1 ning piki- ja tüüpristlõige joonisel nr 2.

### 4.4 Mulle

Mulde kihid ehitatakse karjäärast veetavast materjalist. Kõik karjäärast juurdeveetavad pinnased peavad olema drenivate omadustega s.t. nende filtratsioonimoodul standardse Proctor-teimi'ga saavutatava maksimaalse tiheduse juures on kruusalusel vähemalt 1m/ööp. Muldkeha pealispind profileeritakse vastavalt vertikaallahendusele.

Pärast mullatööde teostamist on ette nähtud mulde nõlvade planeerimine – ristumiskoha pöörderaadiuste ulatuses nõlvuseks on 1:2 ja edasi on 1:1,5.

Liivpinnasest drenikihi elastsusmoodul, mõõdetuna teel LOADMAN- või INSPECTOR-tüüpi seadmega, peab olema vähemalt 65 MPa. Elastsusmoodul tihendatud aluse pinnal peab olema sõiduteel  $\geq 170$  MPa. Elastsusmoodul tihendatud kruusatee pinnal, määratuna LOADMAN- või INSPECTOR-tüüpi seadmega ristlõike kolmes punktis, peab olema  $\geq 120$  MPa.

### 4.5 Katend

Mahasõidutee kruuskate (joonisel helepruuni tooniga)

- |   |           |
|---|-----------|
| • Purustatud kruus (segu nr 6)                  | h=10cm    |
| • Kruusalus (dreenivus minimaalselt 1m/ööp)     | h=min30cm |
| • Geotekstiil NGS4                              |           |
| • Täitepinnas (dreenivus minimaalselt 0,5m/ööp) | h=min30cm |
| • Aluspinnas                                    |           |

Haljastus

- Murukülv (klass II)
- Kasvumuld

### 4.6 Liikluskorraldus ja liiklusrärgid

Ajutise liikluskorralduse ehitusobjektidel korraldab töövõtja vastavalt tema poolt valitud teostavate tööde etappidele. Ehitusaegse liikluskorralduse projekti koostab või tellib ehitaja enne tööde alustamist. Selle koostajal tuleb ajutise liikluskorralduse projektis arvestada tegelike liiklustingimustega. Ajutine liikluskorralduse projekt tuleb esitada kooskõlastamiseks Transpordiametile. Ehitusaegsel liikluse korraldamisel lähtuda järgmistest juhenditest: „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ (redaktsiooni jõustumise kp: 01.01.2019) ja „Riigiteede ajutise liikluskorralduse juhend“ (MA 2018-009).



Mahasõidule paigaldatakse liiklusemärgid vastavalt standardile EVS 613 "Liiklusemärgid ja nende kasutamine". Liiklusemärgid paigaldatakse vastavalt käesolevas projekti asendiplaani joonisele (joonis nr 1). Kogu lõigule projekteeritud sõidutee liiklust korraldavate uute liiklusemärkide suurusgrupp on II. Liiklusemärkidel kasutada sõiduteel II klassi valgustpeegeldavat kilet. Liiklusemärgil 644 (tee nimi) tähekõrgus peab olema 100 mm. Liiklusemärgid 644 tuleb paigaldada liiklusemärgist LM221 „Anna teed“ kõrgemale. Liiklusemärgid peavad olema valmistatud vähemalt 1,85 mm paksusest alumiiniumplekist. Liiklusemärgid paigaldada tsingitud postidel koos vundamendiga (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest – DSL1-DSL3)).

Paigaldatavad märgikomplektid peavad olema CE-märgistatud vastavalt EVS-EN 12899-1.

#### 4.7 Truubid ja kraavid

##### Orumetsa tee

Kraav, mille äärde Orumetsa tee rajatakse, on kavas kogu pikkuses uuendada ja selle projekteeritud keskmiseks sügavuseks on ca 1.0 m. Vahemikku Pk-1 kuni Pk-3 on kavas rajada ka tee lõunapoolsele küljele kraav keskmise sügavusega 1.0 m ja see juhtida Pk-1 juures põhjapoolsesse uuendatavasse kraavi (lahendatakse eraldi projektiga). Vahemikku Pk-0 ja Pk-1 lõunapoolsesse külge rajatakse nõva/kraav.

Ristumiskohast ca 10m kaugusel lõuna suunas km 4,965 (Teeregistris ekslikult km 4,956) asub olemasolev riigitee Ø800 plasttruup. Lääne poolt Hauginiidu ojasse suubuva eesvoolu (riigitee aluse) truubi läbimõõt 80 cm on piisav, kuna selle eesvoolu valgala on väiksem. Truubi ehitusaasta 2014 ja seisukorra hinne 5 - väga hea.

Mahasõidutee alla on projekteeritud uus Ø1500mm siseläbimõõduga terastoru. Terastoru materjal peab olema teras S-235 paksusega 3,0 mm. Terastoru peab olema kaetud 70 mic paksuse tsingikihi. Lisanduva kaitsemeetmena on tsingitud terastoru ette nähtud seest värvida epoksiidivärviga täies ulatuses.

Uued kraavid/nõva tuleb kaevata ja kindlustada vastavalt plaanilahenduses näidatud ulatuses.

Kraavipõhi tuleb kindlustada jäme killustikuga (fr.32/64) h=15cm geotekstiilil (vaata joonis 1 - Asendiplaan ja joonis 5 - Kraavide ja nõlvade kindlustamine, tüüp II).

Truubi sisse- ja väljavoolud tuleb kindlustada munakivisillutisega geotekstiilil, sisse ja väljavoolu kohal ka kraavi põhjad – antud tööd kuuluvad lahutamatu osana truupide ehituse juurde ning ei leia kajastamist eraldi mahtudes. Truubi ehitamisel jälgida, et tagasitäite tihendusaste peab olema vähemalt 98%. Truubi on soovitatav ehitada suvisel ajal. Truubi paigaldamisel juhendada tootja poolt antud tehnilistest tingimustest. Eriti jälgida pinnase tihendamist truubi aluse ehitamisel ja kaeviku tagasitäitmisel.

Truubi ehitustööde ajal peab teel olema tagatud läbipääs liiklusele.

#### 4.8 Tehnovõrgud

Orumetsa tee ristumiskohtade vahetus läheduses olemasolevad tehnovõrgud puuduvad.

Käesoleva projekti raames töid tehnovõrkudega ettenähtud ei ole.

#### 4. TÖÖDE TEOSTAMINE

Tööde teostamisel tuleb juhendada järgmistest kehtivatest normidest: Tee projekteerimise normid (RT I, 22.11.2023, 9. Vastu võetud 17.11.2023 nr 71), EVS 901 „Tee-ehitus“ ja „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ (MTM 03.08.2015.a. määrus nr 101, muudetud MTM 06.04.2016.a. määrusega nr 31) toodud nõuetest ning teistest kehtivatest normdokumentidest. Projektiga määratud remondiks vajalike tööde mahud on esitatud „Hinnapakumuste loetelus“, mille koostamise aluseks on Transpordiameti poolt väljatöötatud „Teetööde tehnilised kirjeldused“ (MA peadirektori 06.12.2016.a. käskkiri nr 0234). Kõik projektis esitatud mahud on profiilsed.

Enne ehitustööde algust on töövõtja kohustatud teavitama ja vajadusel kohale kutsuma tehnovõrkude valdaja esindaja. Samuti on töövõtja kohustatud enne tööde algust teavitama kõiki teisi asjast huvitatud osapooli, keda käesolev projekt puudutab (nt. maaomanikud, tööde teostamisel nendele kuuluval maaüksusel või sellega vahetult piirneval alal). Ehitaja peab arvestama kooskõlastustes esitatud tingimustega.

Juurdepääsuteede ehituse peab teostama riigimaanteed sulgemata.

Kõik tööd peab töövõtja teostama vastavuses heade ehitustavade ja tegema seda viisil, mis ei kahjusta ümbritsevat sotsiaal- ja looduskeskkonda. Kasutada võib ainult materjale ja tooteid, milliste vastavus on tõestatud Teetööde tehnilises kirjelduses kirjeldatud protseduuridega. Ehitustehnoloogia ja kvaliteet peab vastama Teetööde tehnilisele kirjeldusele ja asjakohastele normidele ning juhenditele, mis on jõus ehitusperioodil. Materjali filtratsioonimoodul määrata vastavalt EVS-EN 901-20 meetodile.

Ehituse töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja sellega vahetult piirnevail aladel vastavalt Eesti Vabariigis kehtivatele seadustele ja nõuetele. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning üle anda ohtlike jäätmete käsitlemise litsentsi omavatele ettevõtetele. Ehitusjäätmete käitlemise eest vastutab jäätmete valdaja.

NB! Ehitustöödega rikutud maa-ala (sh teede katendid, teepeenrad, muldkeha, veeviimarid vm) taastamine või korrastamine on töövõtja kohustus ning tema enda kulul.

## 5. HOOLDUSJUHEND

Hooldustööde käigus ei tohi kahjustada rajatud katendit, rajatisi, kindlustatud teepeenraid, liikluskorraldusvahendeid jne. Tööde tegemisel lähtutakse heast tavast ning eriolukordades mõistlikest lahendustest. Probleemide korral, mis ohustavad teed ning rajatisi kasutavaid liiklejaid, on tee haldaja poolt vajalik võtta koheselt kasutusele meetmed avariiohu vältimiseks ning kahjustuste arenemise tõkestamiseks. Kui tegemist on garantiiperioodil esineva ning garantiijuhtumiks liigituva olukorraga tuleb sellest koheselt teavitada ka Töövõtjat, teistel juhtudel lahendab tee haldaja situatsiooni vastavalt kasutusjuhendile, heale tavale ning ette nähtud tehnilistele lahendustele.

Kõik läbiviidavad hooldustööd, kahjustuste avastamine ja nende parandamise viisid peavad olema hoolduskohustuse täitja poolt kuupäevaliselt dokumenteeritud.

**Aastaringne hooldus** seisneb peamiselt tee puhastamises prahist ning teemaa hooldamisest.

**Üldised seisundinõuded on:**

- 1) tee ja tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks määratud maa peab olema puhastatud;
- 2) teel liiklust ohustavad esemed peavad olema eemaldatud;
- 3) teelt ja tee kaitsevööndist peavad olema kõrvaldatud loata paigaldatud liiklusmärgid ja liiklusvälised teabevahendid;
- 4) tee nõlvadel ei või olla erosiooni ega uhtumisi, mis ohustavad nõlva stabiilsust;
- 5) sõiduteelt peab olema tagatud vee äravool;
- 6) jälgida teetruupide toimimist, vajadusel neid puhastada settest;
- 7) liiklusmärgid peavad olema puhtad, loetavad ja reflekteeruvad 30 m kauguselt, 95% märgi pinnast peab olema vigastusteta.

**Talihoolduse nõuded** kehtivad talviste teeolude (lumi, jäide, tuisk jne) korral ning seisnevad lume ja libeduse tõrjes. Sõiduteed on suuremas osas puhastatavad mehhanismidega. Talvisel ajal sõiduteedel võib lumetõrjet teostada nii kummiteraga kui metallist kuluvteraga sahkadega. Kummitera kasutamine on soovituslik lõrtsi ja sulalumesegu eemaldamise korral. Alla -5°C temperatuuridel on soovituslik metallist kuluvtera kasutamine. Lume paigaldamine teepeenardele ja nõlvadele on lubatud, kuid tuleb tagada vete äravool. Lume äraveol või teisaldamisel haljasalale täpsustada kinnistu omanikuga lume paigutamise kohad.

**Kevadised hooldustööd:** liikluskorraldusvahendite korrastus, rajatiste puhastamine jm, samuti talihoolduse käigus libedusetõrjeks kasutatud puistematerjali jääkide äravedu kattelt ja mujalt maalt.

### **Haljastuse hooldus**

Muru niita 5...10 cm kõrguselt. Põuaperioodil kasta 1 kord nädalas normiga 20...25 l/m<sup>2</sup>. Pärast kastmist peab muld olema 10 cm sügavuselt niiske.

Seletuskirja koostas: Aleksandr Afanasjev

18.03.2026.a.

